

Recerca (II)

"INVESTIGACIÓ EN OLIMPISME, AL LLARG DE LA HISTÒRIA". IMPLICACIONS EDUCATIVES DEL MOVIMENT OLÍMPIC

Jordi Puig Voltas (Investigador principal) Dr. Jordi Segura i Bernal, Joan Palmer i Mas, Ramon Zapater i Clavijo, Carles Folguera, Joan Barangé i Crespo, Rubén Marichal Plana, Marcel Pallejà i Adalid.

El Grup de Recerca "Investigació en Olimpisme, al llarg de la història: Implicacions educatives del Moviment Olímpic" s'ubica a la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna dins de la Universitat Ramon Llull.

Tot i ser un grup de nova creació, té una estructura molt definida i uns objectius que en poc més d'un any han ampliat horitzons i es contextualitzen al voltant de l'esport, la pedagogia i l'educació física. El context i la filosofia olímpica pretenen ser eixos organitzadors dels valors, per tal de conduir el moviment sociològic més gran de tots avui dia.

L'investigador principal del projecte és el Sr. **Jordi Puig i Voltas**, professor de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna, coordinador de l'Escola d'Iniciació Esportiva de La Salle Bonanova i director tècnic del Club Esportiu La Salle Bonanova.

Hem d'assenyalar que com a grup de recerca emergent ens preocuparem del que esportivament es coneix amb el nom de la "base" o el "planter". Amb això volem potenciar la participació dels estudiants de 1r i 2n cicle, els quals dirigits i orientats per d'altres investigadors més experts: 3er cicle (postgraus, màsters i doctorat), realitzin petits treballs de recerca qualitativa. Tot aquest grup serà coordinat i dirigit per l'investigador principal i per tots els doctors que en formin part.

"Hi ha d'haver un pla de formació social i moral dissimulat sota la coberta dels esports escolars."

Pierre de Coubertin

El grup té els objectius següents:

1. Aprofundir en l'estudi del Moviment Olímpic i de les seves implicacions educatives.
2. Estudiar la figura i l'obra del baró Pierre de Coubertin per tal de determinar les claus pedagògiques del seu discurs.
3. Aplicar l'estudi del Moviment Olímpic a la millora dels programes educatius infantils.
4. Exposar petits estudis i treballs en congressos, jornades i sessions per transmetre les idees del Moviment Olímpic.
5. Realitzar activitats socioculturals que impliquin el desenvolupament de recerques qualitatives del grup de recerca.
6. Realitzar treballs de recerca de tipus qualitatiu emmarcats en l'esport escolar: publicacions, conferències, estudis de camp...

Els membres integrants del grup, en principi, són els següents:

1. Dr. Jordi Segura i Bernal.
  - Doctor en Psicologia.
  - Professor de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna.
2. Joan Palmer i Mas.
  - Llicenciat en Psicopedagogia.
  - Diplomant en Magisteri. Especialista en Educació Física.
  - Alumne de Doctorat.
3. Ramon Zapater i Clavijo.
  - Alumne de 3r curs de Magisteri.
4. Carles Folguera.
  - Alumne de 3r curs de Magisteri.
  - Jugador d'hoquei del F.C. Barcelona.
5. Joan Barangé i Crespo.
  - Llicenciat en Psicologia.
  - Psicòleg especialista en psicologia esportiva.
  - Psicòleg esportiu del Club Esportiu La Salle i de l'Escola d'Iniciació Esportiva La Salle.
6. Rubén Marichal Plana.
  - Tècnic superior de bàsquet.
  - Tècnic de bàsquet del Club Esportiu La Salle Bonanova.
7. Marcel Pallejà i Adalid.
  - Estudiant de Psicologia Industrial (4t).
  - Tècnic del Club Esportiu La Salle Bonanova.

Les línies de treball del grup s'enmarquen en els aspectes següents:

- Investigació en Olimpisme al llarg de la història.
- Implicacions educatives del Moviment Olímpic.

- Esport i Educació.
- Esport i Pedagogia.
- Orientació i Assessorament Esportiu.

Els serveis que ofereix el grup són a més de la tasca de recerca:

- Assessorament esportiu a centres educatius i clubs esportius.
- Mediació o resolució de conflictes en àmbits esportius.
- Cursos de formació per a tècnics i dirigents d'esport.
- Pedagogia esportiva.
- Planificació i disseny d'activitats esportives i de lleure.

Antecedents i estat actual del tema

Fa aproximadament cent anys que el baró Pierre de Coubertin va revifar la flama olímpica i ens va oferir la possibilitat de recuperar els Jocs Olímpics, símbol de prestigi de l'antiga Grècia. Des d'aquell moment, el món ha fet moltes voltes i el Moviment Olímpic ha esdevingut el moviment sociològic més gran de tots els temps.

Ens trobem en un context força peculiar i altament atractiu per endegar una investigació del moviment que, igual que a l'antiga Grècia es va convertir en tot un esdeveniment, actualment és sense cap mena de dubte el producte més desitjat per qualsevol ciutat cosmopolita actual. Des de les posicions més solidàries, el Moviment Olímpic, representat per un president del nostre país i basant-se en tot un seguit de normes, valors i actituds, ofereix a la humanitat una forma de trobar-se tots els països del món, cada quatre anys, per celebrar l'excel·lència olímpica i la increïble capacitat física i esportiva de l'ésser humà. La finalitat d'aquesta trobada, no és cap altra que fer de l'esport una eina de convivència i d'agermanament entre totes les races del nostre planeta (multiculturalitat).

L'esport, doncs, és el protagonista de l'esdeveniment olímpic, l'element que ens uneix els uns amb els altres i que fa respectar l'adversari en un context social difícil, canviant, inestable i complex. Hi ha altres elements que, associats a la filosofia de l'olimpisme, configuren l'univers olímpic: la cultura, l'art, l'educació, la recerca històrica, la investigació pedagògica...

El Moviment Olímpic pertany al grup d'Organitzacions no governamentals del planeta, i sense cap mena de dubte és la més important i potent de totes. ¿Qui podria unir dues-centes nacions en un estadi disposades a lluitar, dins de les normes establertes, per celebrar la condició essencial d'ésser persones?

Un cop a l'estadi la gent no té diferències, únicament reptes, igual com en la vida mateixa. L'esport és una gran màquina on es desenvolupen actituds, valors i normes. Per això sorgeix la gran pregunta, que pot ser que no tingui una resposta científica si no ens posicionem en un marc: pedagògicoesportiu: Pot ser educatiu l'esport en el context social en el qual ens trobem?

El mateix baró de Coubertin, no entenia l'esport sense un indiscutible valor educatiu que s'havia de transmetre a les generacions properes per tal d'assegurar la perpetuïtat de l'espècie humana.

"La història -deia Pierre de Coubertin- ens dóna lliçons al llarg de la vida: el problema és que nosaltres, no aprenem d'aquestes." La seva capacitat de treball va possibilitar la recuperació de la història i d'una de les civilitzacions més grans que ha tingut la humanitat, la cultura grega. El coneixement de l'Olimpisme i dels seus valors ens pot ajudar actualment a desenvolupar una sèrie de criteris, una filosofia de vida i un treball de tipus pedagògic que ens possibiliti una millor educació.

Avui cal dir que hi ha certes investigacions sobre Olimpisme, però sempre en àmbits reduïts, fonamentalment proposades a títol personal per part d'investigadors apassionats amb la matèria. La nostra proposta és, sens dubte, una aposta que intenta obrir una finestra cap al coneixement de l'esport i del fenomen olímpic d'una manera pedagògica.

Proposem un discurs de tipus pedagògic fonamentat en l'estudi de la figura de Pierre de Coubertin i en la definició de les seves bases educatives, per tal de descobrir la capacitat humanista que han generat els Jocs Olímpics en la nostra societat.

Des de la nostra ciutat, que fa set anys va tenir la gran sort de ser la seu de la XXV edició dels Jocs Olímpics d'estiu de l'era moderna, cal potenciar el sentiment olímpic que durant vint dies vam gaudir tots nosaltres. De segur que l'any 1992 va ser un dels més importants en la història de Barcelona, que avui en dia es dirigeix cap a un futur elitista dins de la realitat europea.

Una de les finalitats d'aquest grup de recerca és l'elaboració de petits dossiers pedagògics i d'experiències molt concretes sobre el coneixement de l'Olimpisme.

Com a grup de recerca emergent, tenim la necessitat de donar-nos a conèixer en un procés que desenvoluparem aquest curs acadèmic de la manera següent:

1. Quaerens Blanquerna: informació del grup de recerca.
2. Informació en altres Facultats de la Universitat Ramon Llull mitjançant tríptics informatius.
3. Informació en determinats mitjans de comunicació.

Considerem que en altres facultats poden tenir interès per conèixer i per participar del nostre projecte de recerca. Per aquesta raó, ens interessaria potenciar la comunicació en l'àmbit extern.

Aquests treballs i experiències elaborats seran presentats, com a comunicacions i pòsters, en jornades i ponències en diferents àmbits de l'esport a la ciutat de Barcelona i en altres ciutats espanyoles i europees.

L'Olimpisme és un Moviment de la humanitat i per la humanitat que promou valors educatius i formatius, com ara: pacifisme, democràcia, participació lliure, igualtat d'oportunitats, socialització, humanització, no discriminació, la pau, la justícia, l'honor de guanyar, el respecte del guanyador i del vençut...

Una vegada, el baró Pierre de Coubertin va pronunciar les paraules següents en un discurs de caire educatiu per a eminències polítiques de l'època:

"L' esdevenir de les civilitzacions no descansa sobre el moment actual, ni sobre les bases polítiques, però sí sobre les bases econòmiques. Aquest esdevenir depèn únicament de l'orientació educativa. La qüestió social, per ella mateixa, no podrà trobar mai una solució sense tenir en compte els processos educatius."

Com es pot observar, darrere de l'esport hi ha d'haver una filosofia de vida per tal d'entendre aquest en la seva més pura essència. Això és el que volem i ens proposem investigar a través del grup de recerca.

Per finalitzar aquesta introducció, comentarem que ara és un bon moment per iniciar estudis sobre aquest tema, a causa de l'impacte sociològic actual i també de la forta mentalització que tenen algunes nacions respecte al Moviment Olímpic. Després de ser batejats per la flama olímpica, cal que investiguem sobre el tema i endeguem un projecte de futur que amb seguretat ens portarà moltes satisfaccions a la nostra comunitat educativa i a la nostra societat.

Mètode i tipus de disseny

Observant i estudiant els objectius que ens proposem, i seguint una línia d'investigació fonamentada en l'anàlisi, la discussió i la interpretació que possibiliti el canvi conceptual i actitudinal, el disseny utilitzat serà de tipus crític. Com a objectiu prioritari, ens plantegem el canvi i la millora i l'optimització dels processos.

La nostra finalitat no se centra en cap tipus de demostració, sinó en la proposta de realitzar un estudi de tipus discursiu i crític que possibiliti el diàleg i el consens del grup de recerca.

Analitzant la realitat, podrem extreure'n idees que ens possibilitin el canvi.

Ens basarem en autors diversos de l'escola de Frankfurt (Horkheimer, Adorno); altres com per exemple Habermas (1984), i les teories de Karr i Kemmis (1983). També Appel (1982), en àmbits educatius.

Altres autors que ens seran molt útils en el nostre plantejament són els relacionats amb la filosofia postmoderna, com ara: Vattimo, Lyotard, Lipovetsky...

Referent al Moviment Olímpic ens fonamentarem en autors diversos com Cagigal, el mateix Pierre de Coubertin, C. Durantez,, P. Villalba, els quals tenen una visió filosòfica i educativa de l'esport.

Un dels mètodes utilitzats per l'Acadèmica Olímpica Internacional situada a la llegendària Olympia a Grècia, rau en la discussió i en l'intercanvi crític entre personalitats de l'Olimpisme. La nostra finalitat és, mitjançant el diàleg, el consens i la definició de certes actituds i creences, determinar el potencial educatiu de l'esport i de la màxima representació d'aquest en la simbologia dels Jocs Olímpics.